

UNIVERSITAS
NORDICA
INTERNATIONALIS

XALQARO NORDIK UNIVERSITETI

KORPORATIV ETIKA KODEksi

TOSHKENT-2022

Intilganga tole yor!

XALQARO NORDIK UNIVERSITETI

KORPORATIV ETIKA KODEKSI

Mazkur kodeks Universitet kengashining
2022-yil 26-sentabrdagi 1-son qaroriga
muvofiq nashrga tavsiya etilgan.

TOSHKENT-2022

“

“Biz ta’lim va tarbiya tizimining barcha bo‘g‘inlari faoliyatini bugungi zamon talablari asosida takomillashtirishni o‘zimizning birinchi darajali vazifamiz deb bilamiz”

Shavkat Mirziyoyev

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti

”

MUNDARIJA

	Muqaddima	6
I	Umumiy qoidalar. Kodeksning maqsadi va vazifalari	8
II	Asosiy qadriyatlar va tamoyillar	11
III	Jamoa a'zolarining odob-axloqiga oid umumiy qoidalari	14
IV	Professor-o'qituvchilar va talabalarning ta'lif-tarbiya jarayonidagi o'zaro munosabatlari	17
V	Professor-o'qituvchilar, talabalar o'rtaсидаги о'заро муносабатлар	19
VI	Professor-o'qituvchilar va talabalarning odob-axloqqa oid majburiyatlari	21
VII	Professor-o'qituvchi va talabalar odob-axloqida man etiladigan holatlar	25
VIII	Ma'muriyat, professor-o'qituvchilar va xodimlar o'rtaсидаги odob-axloqqa oid munosabatlari	27
IX	Rag'batlantirish va chora ko'rish tartibi	29
	Ilova	31

Sherzod Mustafakulov
Xalqaro Nordik universiteti
rektori

Hurmatli ustozlar, universitetimizning qadrli jamoasi va aziz talabalar!

Xalqaro Nordik universiteti – O'rta Osiyo mintaqasining talablarini o'rganib, ta'larning eng zamonaviy jahon tajribasiga tayanish va o'z ta'lim tizimini barpo etish yo'lidan bormoqda. Universitetimiz muvaffaqiyatli rivojlanib, mamlakatimiz va xorijda o'z faoliyatini kengaytirishning zamonaviy yo'llarini izchillik bilan kashf etish, shuningdek, dunyoning yetakchi universitetlaridan biriga aylanishni oz oldiga maqsad qilib qo'ygan. Ko'zlangan yuksak maqsadlarga erishish esa, birinchi navbatda, barchamizdan hamjihat, hamfikr bo'lish, jamiyatning eng ilg'or soha vakillari sifatida keng jamoatchilikka, ayniqsa yoshlarga ta'lim va tarbiyaviy jihatdan ibrat-namuna bo'lish, akademik jarayonlarda har bir xatti-harakatimizga kasbiy, insoniy mas'uliyat bilan yondashishni talab etadi.

Ilm maskanimizda asosiy e'tibor kasbiy mahorat darajasi, ta'lim va tadqiqot sifatini xalqaro andozalarga mos ravishda yuksaltirib borish, ta'lim berish va ta'lim olish jarayonida yuksak axloqiy tamoyillar, xulq-atvor, shaxs tarbiyasi hamda ijtimoiy-jamoaviy ko'nikmalarni shakllantirib borishga qaratilmog'i maqsadga muvofiqdir. Bu esa, o'z o'rnida universitetni ilmiy, ta'limiyl va innovatsion jihatdan yetakchi markaz sifatida etirof etilishiga puxta zamin bo'lib xizmat qiladi.

Milliy va umuminsoniy qadriyatlar intellektual elitani, faoliyatning turli sohalari uchun yuqori kasbiy va axloqiy talablarga javob beradigan malakali mutaxassislarni tayyorlash muammosini hal qilishga, shu bilan birga yangi mintaqaviy va innovatsion sohalar yaratishga hissa qo'shamiz.

Universitetning rivojlanishi ko'p jihatdan jamoa a'zolari hamda talabalarning insoniy, pedagogik, tadqiqotchilik va axloqiy fazilatlariga egaligi bilan chambarchas bog'liq. Albatta, axloqiy tamoyillarimiz sabab jamiyatda oz o'rnimizga ega bo'lamic. Bir jihatdan, bizdagi shaxs sifatidagi erkinlik va ichki motivatsiya muhim bo'lsa, boshqa jihatdan, ijtimoiy mas'uliyatni anglash va shunga ko'ra, birgalikdagi jamoaviy ish uchun mas'uliyat va javobgarlikni his qilishga burchlimiz.

E'tiboringizga havola qilinayotgan Xalqaro Nordik universitetining Korporativ etika kodeksi jamoamiz o'rtasida korporativ madaniyatni mustahkamlash va rivojlantirish, universitetning missiyasini yanada teran tushunishda dasturilamal bo'ladi.

Bu muhim Kodeks akademik erkinlik va shaxsning ma'naviy-axloqiy rivojlanishiga qo'yiladigan yuksak talablar asosida oliygohimiz hamjamiyati tomonidan Universitet strategiyasi va asosiy rivojlanish dasturlarini ongli va ixtiyoriy qo'llab-quvvatlashni ta'minlash maqsadida joriy etilgan. Jamoamiz va talabalar uchun yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi va tartibga soluvchi xususiyatga ega bo'lishi bilan birga strategik ahamiyatlari hamdir. Chunki ta'lim va ilmiy faoliyatni insonparvarlashtirish orqali biz Xalqaro Nordik universitetining nufuzini nafaqat O'zbekiston, balki, jahon hamjamiyatining ilmiy va ta'lim makonida mustahkamlashga hissa qo'shamiz.

Umid qilamizki, o'z sa'y-harakatlarimiz, subordinatsiya va o'zaro hurmatni asrashga qaratilgan munosabatlarimiz bilan universitetimizning asriy davom etadigan qadriyat va an'analariga bugundan ta'mal toshi qo'yib boramiz.

Hurmat bilan,
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich

Xalqaro Nordik universiteti rektori
iqtisodiyot fanlari doktori, professor

I-BOB

UMUMIY QOIDALAR. KODEKSNING MAQSAD VA VAZIFALARI

- 1.1. Umumiy qoidalari
- 1.2. Kodeksning maqsadi
va vazifalari

1.1-BO'LIM UMUMIY QOIDALAR

- 1-modda** Ushbu Xalqaro Nordik universiteti (bundan buyon matnda Universitet deb yuritiladi)ning Korporativ etika kodeksi (bundan buyon matnda “Kodeks” deb yuritiladi) O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, “Ta'lif to'g'risida”gi, “Yoshlarga oid davlat siyosatining asoslari to'g'risida”gi va “Axborot erkinligi prinsiplari va kafolatlari to'g'risida”gi qonunlar, 2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi, Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirligining tegishli buyruqlari, universitetning Nizomi, ichki tartib qoidalari hamda umume'tirof etilgan ma'naviy va axloqiy tamoyillar asosida ishlab chiqilgan.
- “Kodeks” ishlab chiqilishida O'zbekiston Respublikasi ta'limga oid qonun hujjalarda fuqarolarga ta'lif, tarbiya berish, kasb-hunar o'rgatishning huquqiy asoslarini belgilashga hamda har kimning bilim olishdan iborat konstitutsiyaviy huquqini ta'minlashga, ta'lif oluvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning va ma'rifiy ishlarning samarali shakllari hamda uslublarini ishlab chiqish va joriy etishga qaratilganligi sababli universitetning asosiy funktsiyasi ta'lif va tarbiya berishdan iborat ekanligi nazarda tutilgan.
- 2-modda** “Kodeks” universitet kengashi tomonidan tasdiqlanganidan so'ng kuchga kiradi va unga o'zgartirish hamda qo'shimchalar kiritish kengash qaroriga binoan amalga oshiriladi.
- 3-modda** “Kodeks” universitetning ma'muriyati, professor-o'qituvchilar, xodimlari va talabalarining (jamoa a'zolari) universitetga oid o'zaro munosabatlaridagi odob-axloq tamoyillari, rioya etishlari shart bo'lgan xulq-atvor qoidalari va majburiyatlarini belgilab beradi.
- 4-modda** “Kodeks”ga rioya qilish universitet jamoa a'zolarining barchasi uchun majburiydir.
- 5-modda** Talabalikka va ishga qabul qilinayotgan har bir shaxs “Kodeks” bilan tanishib chiqishi hamda unga rioya qilishini o'z zimmasiga olib imzo qo'yishi shart.
- 6-modda** Universitet jamoat, davlat va nodavlat tashkilotlari, ta'lif va ilmiy muassasalar, tadbirkorlik sub'yektlari, ommaviy axborot vositalari hamda talabalarning ota-onalari bilan o'zaro munosabatlarda “Kodeks” dagi ko'rsatmalarga rioya etilishidan manfaatdordir.

1.2-BO'LIM. KODEKSNING MAQSADI VA VAZIFALARI

7-modda “Kodeks” ning maqsadi universitetda sog’lom ma’naviy va ijtimoiy-psixologik muhitni shakllantirish, uning nufuzi hamda obro‘-e’tiborini asrab-avaylash, yuksak ma’naviy va axloqiy talablarga javob beruvchi yuqori malakali kadrlar tayyorlashga ko’maklashish, universitetning jamiyatdagi hamda ta’lim tizimidagi nufuzini yanada oshirishdir.

8-modda “Kodeks” ning asosiy vazifalari:

- yuksak ma’naviy-axloqiy fazilatlarga ega, jamiyat, davlat va oila oldida o’z mas’uliyatini his etadigan, davlatning ichki va tashqi siyosatini to‘g’ri anglaydigan, vatanparvar va xalqparvar, tashabbuskor va tadbirkor, zamonaviy bilimlar bilan qurollangan hamda yuksak insoniy fazilatlarga ega bo’lgan irodasi baquvvat, iymoni butun va vijdoni uyg’oq mutaxassislarni tayyorlash;
- universitet jamoa a’zolarining ma’naviy immunitetini shakllantirish, saqlash va himoya qilish;
- yoshlar (jamoa) orasida odob-axloqni buzishga, shu jumladan zo’ravonlik, hayosizlik va shafqatsizlikni tashviqot (targ‘ib) qilishga qaratilgan har qanday xatti-harakatlarning oldini olish, jumladan, yoshlarni ichkilikbozlik va giyohvandlik illatlaridan, boshqa turli halokatli tahdidlar hamda biz uchun yot bo’lgan diniy va ekstremistik ta’sirlardan, “Ommaviy madaniyat” xurujlaridan himoya qilishga ko’maklashishdan iborat.

II-BOB

ASOSIY QADRIYATLAR VA TAMOYILLAR

2.1. Asosiy qadriyatlar

2.2. Asosiy tamoyillar

2.1-BO'LIM

ASOSIY QADRIYATLAR

Xalqaro Nordik universitetining ijtimoiy vazifasi turli sohalar uchun malakali, yuqori kasbiy va axloqiy talablarga javob beradigan, mintaqaviy, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hissa qo'shadigan malakali intellektual va elita mutaxassislarini tayyorlashdan iboratdir.

- 9-modda** **Yashash sifati** - jamiyatni barqaror rivojlantirishning asosiy maqsadi va uning natijasi sifatida namoyon bo'lib, kelajak avlodlar imkoniyatlarini kengaytirishning asosiy sharti hisoblanadi.
- 10-modda** **Inson huquqlarini**, ya'ni, shaxsiy fikr va so'z erkinligi, e'tiqod, xususiy mulk, xavfsizlik hamda hayotga munosabatini hurmat qilish.
- 11-modda** **Ijodiy erkinlik va kreativlik** shaxsning o'zini o'zi anglashi hamda jamiyatning innovatsion rivojlanishining asosiy sharti hisoblanib, insonning intellektual, ixtirochilik va tadqiqot qobiliyatlarini qo'llab-quvvatlashni nazarda tutadi.
- 12-modda** O'quv, ilmiy-tadqiqot va tashkiliy faoliyatda **professionallik va kompetentlik**.
- 13-modda** **Atrof-muhitga do'stona munosabat** inson faoliyati samaradorligining tabiiy sharti sifatida amal qilib, bunda tabiiy resurslarga ehtiyyotkorlik bilan munosabatda bo'lishni nazarda tutadi.
- 14-modda** Insonlardagi **etnik, madaniy, ijtimoiy** xilma-xillik insonlar o'rtaсидаги муроқат ҳамда бир-бirlarini o'zaro tushunishларida asosiy hayotiy quvvat manbai hisoblanadi. Shuningdek, o'zbek xalqining boy an'analarini saqlash, rivojlantirish va bag'rikenglikni shakllantirishga xizmat qiladi.
- 15-modda** **O'zini o'zi boshqarish va jamoatchilik tashabbusi.** Ijtimoy javobgarlik xissini anglash hamda jamoaviy ahamiyatga ega munosabatlarda faol bo'lish.
- 16-modda** **Qonunlar va xalqaro shartnomalar, konstruktiv muloqot qoidalariga rioya qilish** shaxslararo va xalqaro nizolarni tartibga soluvchi asosiy regulator hisoblanadi.

2.2-BO'LIM ASOSIY TAMOYILLAR

- 17-modda** Ta'lim, ilmiy-tadqiqot, tashkiliy faoliyatda **mehnatsevarlik, ijodkorlik va innovatsion yondashuv.**
- 18-modda** **Shaxs qadr-qimmati**, inson huquqlarini hurmat qilish, uning sog'lig'i va xavfsizligiga g'amxo'rlik qilish.
- 19-modda** Bozor va professional raqobat munosabatlarda **adolat va halollik.**
- 20-modda** Ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan munosabatlarda **ochiqlik va shaffoflik.**
- 21-modda** Kommunikatsion va shartnomaviy munosabatlarda **izchillik va ishonchlilik.**
- 22-modda** Moddiy va ma'naviy qadriyatlardan **meyorida va samarali foydalanish.**
- 23-modda** Ijtimoiy ahamiyatga ega muammolarni hal qilishda **mas'uliyat va faollik.**
- 24-modda** Davlat va siyosiy qarorlarni qabul qilishda **fuqarolik istiroki.**

III-BOB

JAMOA A'ZOLARINING ODOB-AXLOQIGA OID UMUMIY QOIDALAR

3.1. Umumiy qoidalar

3.1-BO'LIM UMUMIY QOIDALAR

- 25-modda** Universitetda hamjihatlik, o'zaro ishonch, hurmat, bir-biriga g'amxo'rlik qilish hamda ahil-inoqlik jamoa a'zolarining o'zaro munosabatlaridagi muhim shartlardir.
- 26-modda** Universitetda o'zaro munosabatlarning asosiy tamoyili – bir shaxsning huquqi boshqa shaxsning huquqini paymol qilmasligi lozim, jumladan jamoa a'zosining so'z erkinligi unga birovga tuhmat qilish, uni haqorat qilish, o'zaro munosabatlarda umum e'tirof etilgan axloq qoidalarini namoyishkorona mensimaslikda ifodalanuvchi behayo so'zlardan foydalanish huquqi berilmaydi.
- 27-modda** Jamoa a'zolarining universitetga odamlar diqqatini tortadigan marosim liboslarida, yoki aksincha, tanani shaffof ko'rsatib turadigan, yelka, ko'krak va qorin, shuningdek tizzadan yuqori qismlari ochiq qoladigan hamda haddan ziyod tor kiyimda yoki diniy ibodat libosida, metall zanjirlar, to'g'nog'ichlar, tanaga turli munchoqlar qadagan holda kelish taqiqlanadi. Jamoa a'zolari universitetga orasta bo'lib, unga monand (dress code) kiyimda kelishi lozim.
- 28-modda** Jamoa a'zosining sha'ni va qadr qimmatiga nisbatan hurmatsiz munosabatda bo'lisch hamda behayo so'zlar ishlatishi qat'ian taqiqlanadi. Shuningdek, Universitetda o'zaro "**Siz**" deb murojaat qilish odat tusiga kirishi lozim.
- 29-modda** Universitet jamoa a'zolari turli tadbirdarda (majlislar, tantanali yig'ilishlar, amaliy uchrashuvlar, bayramlarda) so'zga chiquvchilarga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo'lishi shart. Zarurat taqozo etsa, bir notiq o'z so'zini tugatib, boshqasi so'z boshlashiga qadar yuzaga keladigan kichik tanaffus vaqtida zaldan chiqib ketish mumkin.
- 30-modda** Binolarga kirish joylarida tirbandlik yuzaga kelsa, talabalar professor-o'qituvchilar va xodimlarni, erkaklar esa ayollarni o'zlaridan oldin o'tkazib yuborishlari lozim.
- 31-modda** Binoga kirayotgan har bir kishi binolarga kirib-chiqishni nazorat qilish uchun tayinlangan mas'ul shaxs yoki navbatchiga o'z shaxsini tasdiqlovchi hujjatni ochiq holda ko'rsatishi shart.
- 32-modda** Jamoa a'zolari universitet hududida yo'lning o'ng tomonidan yurishlari kerak. Bir-biriga duch kelganda albatta salomlashishlari, bunda: talabalar professor-o'qituvchilar va xodimlarga, erkaklar xotin-qizlarga, (ozchilik ko'pchilikka), yoshlar kattalarga birinchi bo'lib salom berishlari tavsiya etiladi. Bundan qo'l berib so'rashish istisno bo'lib, yoshi katta shaxslar birinchi bo'lib qo'l uzatganidan keyingina unga javoban qo'l uzatish mumkin.

- 33-modda** Milliy va umumbashariy qadriyatlarga xos bo'lмаган yoki universitetning ichki muammolariga taaluqli masalalarni Internet tarmog'iga joylashtirish yoki undan turli maqsadlar yo'lida foydalanish ta'qilanganadi.
- 34-modda** Jamoa a'zolarining universitetga odamlar diqqatini tortadigan marosim liboslarida, yoki aksincha, tanani shaffof ko'rsatib turadigan, yelka, ko'krak va qorin, shuningdek tizzadan yuqori qismlari ochiq qoladigan hamda haddan ziyod tor kiyimda yoki diniy ibodat libosida, metall zanjirlar, to'g'nog'ichlar, tanaga turli munchoqlar qadagan holda kelish taqiqlanadi. Jamoa a'zolari universitetga orasta bo'lib, unga monand (dress code) kiyimda kelishi lozim.
- 35-modda** Kompyuterlarda universitetga tegishli bo'lмаган ma'lumotlarni, shuningdek, turli kinofilmlar, noqonuniy diniy ma'lumotlar, behayo suratlar, milliy, irqi, etnik, diniy adovatni targ'ib qiluvchi har qanday materiallarni tayyorlash, saqlash, tarqatish va targ'ib etish qat'iyan man etiladi.
- 36-modda** O'quv mashg'ulotlariga va ishga hamda jamoa a'zolarining osoyishtaligiga xalaqit beradigan xatti-harakatlar (radiopriyomnik, televizor, magnitofon va boshqa ovoz kuchaytirish vositalaridan maqsadsiz foydalanish) sodir etish taqiqlanadi.
- 37-modda** Universitet jamoa a'zolari dars mashg'ulotlari va ishga belgilangan kun tartibiga ko'ra o'z vaqtida kelishlari shart.
- 38-modda** Universitetda har qanday huquqbuzarlik sodir etish taqiqlanadi, shu jumladan, tuhmat qilish, haqorat qilish, jamoa a'zosiga ma'naviy yoki moddiy zarar yetkazishi mumkin bo'lgan ma'lumotni tarqatish, tan jarohati yetkazish, fuqorolik muomalasidan chiqarilgan vositalarga oid munosabatlarga kirishish (giyohvand moddalar, psixotropik vositalar va hokazo), ichkilikbozlik, kashandalik, maishiy tinchlikka tajovuz qilish, janjallahish, qimor, pul bilan muomala qilinadigan va tavakalchilikka asoslangan boshqa o'yinlar o'ynash qat'iyan man etiladi.
- 39-modda** Boshqalarni kamsitish taqiqlanadi. Dini, hayot falsafasi, siyosiy mansubligi, irqi, jinsi, millati, jinsiy orientatsiyasi, oilaviy ahvoli, yoshi, nogironligi yoki sog'lig'i yoki har qanday sabablarga ko'ra, boshqalarga nisbatan farqli munosabatda bo'lish mumkin emas.
- 40-modda** Universitet jihozlarini boshqalarga berish yoki qarzga berish taqiqlanadi.
- 41-modda** Professor-o'qituvchilar ilmiy tadqiqotlarni halollik, vijdonlilik, oshkoraliq, mustaqillik, mas'uliyatlilik tamoyillariga muvofiq olib boradi.
- 42-modda** Rahbar, loyiha rahbari, tadqiqot direktori, menejer, professor-o'qituvchi yoki direktor sifatida tadqiqotchini tadqiqot amaliyoti standartlariga rioya qilishga undaydi. Ular tadqiqotchini yaxshi tadqiqot amaliyotining bir yoki bir nechta standartlariga rioya qilmaslikka undaydigan harakatlardan saqlanadi.
- 43-modda** O'zining halolligi bilan ushbu Oliy ta'lim muassasasining odob-axloq qoidalariga rioya qilishga barcha subektlar javobgardir.

IV BOB

PROFESSOR- O'QITUVCHILAR VA TALABALARNING TA'LIM-TARBIYA JARAYONIDAGI O'ZARO MUNOSABATLARI

**4.1. Ta'lrim-tarbiya jarayoni-
dagi o'zaro munosabatlar**

4.1-BO'LIM

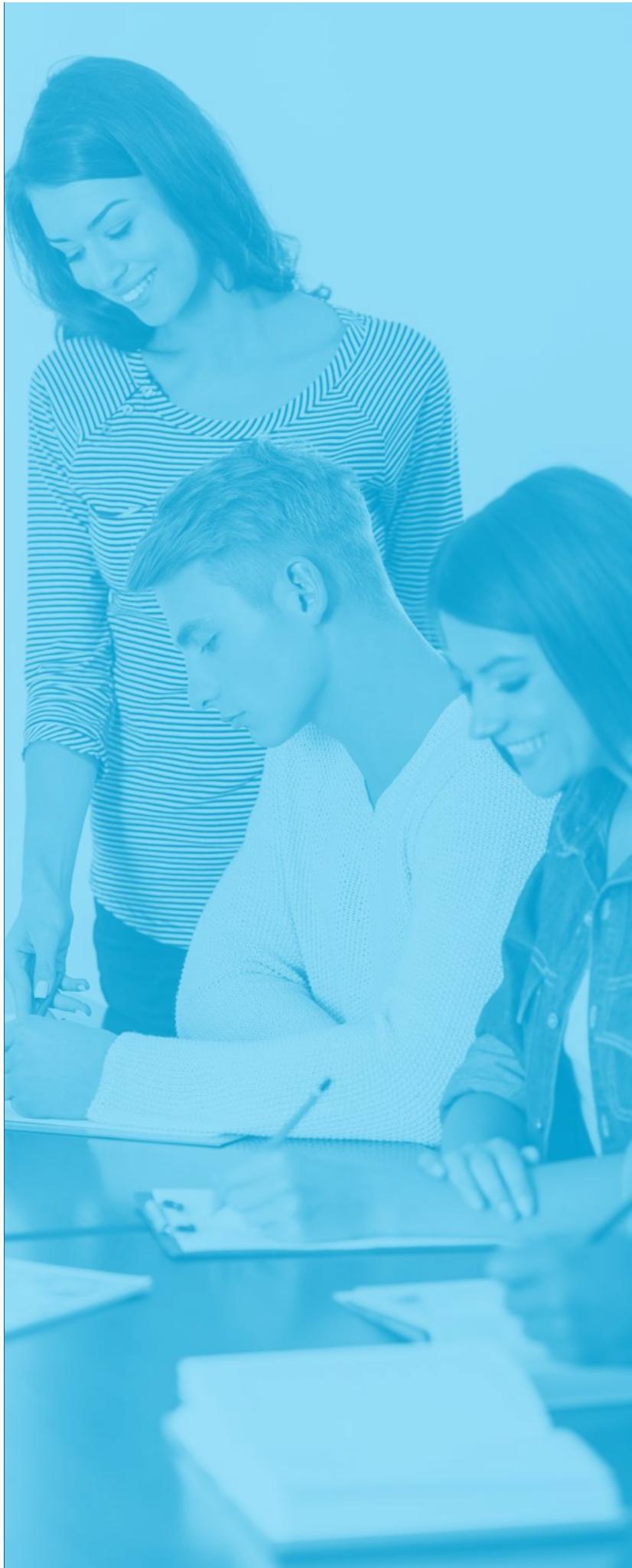
TA'LIM-TARBIYA JARAYONIDAGI O'ZARO MUNOSABATLAR

-
- 44-modda** Professor-o'qituvchilar va talabalarning ta'lif-tarbiya jarayonidagi o'zaro munosabatlari "Ustoz-shogird" milliy an'analariga asoslanishi lozim.
- 45-modda** Professor-o'qituvchi auditoriyaga kirganida barcha talabalar o'rinalidan turib salomlashishlari, so'ngra o'z joylarini egallashlari lozim.
- 46-modda** Dars mashg'ulotlari vaqtida uyali aloqa vositalaridan foydalanish barcha uchun taqiqlanadi.
- 47-modda** Talaba o'zining nojo'ya harakatlari bilan dars mashg'ulotlariga xalaqit bersa, professor-o'qituvchi yuzaga kelgan vaziyat haqida dekanatni xabardor qilib va uning ruxsati bilan bunday talabani mashg'ulotlardan chetlatishi mumkin.
- 48-modda** Talabada professor-o'qituvchi bilan o'quv mashg'ulotlaridan tashqari vaqtda muloqot qilish zarurati bo'lsa, unda talaba quyidagi qoidalarni, ya'ni:
- professor-o'qituvchi talaba bilan dars jadvaliga muvofiq mashg'ulotlarda, maslahat soatlarida, mustaqil ishlarni, reyting nazoratini topshirishda yoki o'zaro kelishuv bo'yicha belgilangan vaqtda shug'ullanishini;
 - o'zi muloqot qilmoqchi bo'lgan professor-o'qituvchining lavozimi, ismi, otasining ismini aniq bilishi shart.
- 49-modda** Talaba oldindan kelishilmagan holda professor-o'qituvchining huzuriga kelsa, umumiy yoki o'zaro kelishilgan maslahat soatiga kech qolib kelgan yoki kelmagan bo'lsa, professor-o'qituvchidan hatto qisqa vaqt suhbatlashishni talab qilishga ham haqli emas.
- 50-modda** Ayrim hollarda talabalar professor-o'qituvchini almashtirish iltimosi bilan murojaat qilishlari mumkin. Buning uchun jiddiy sabablar (qo'pollik, ta'magirlilik, professor-o'qituvchining aybi bilan mashg'ulotlar o'tkazilishidagi muntazam uzilish hollarini isbotlovchi dalillar) ko'rsatilishi va u bo'yicha guruhning yagona fikri mavjud bo'lishi shart.
- 51-modda** Professor-o'qituvchi bilan talaba o'rtasida nazorat turlariga oid topshirishga doir ziddiyat kelib chiqqan hollarda, talaba maxsus komissiyaga topshirish uchun ruxsat berish iltimosi bilan kafedra mudiriga murojaat etishi mumkin. Bunda murojaat asoslangan bo'lishi shart. Bunday masalalar kafedra mudirining taqdimnomasiga binoan fakultet dekani tomonidan hal etiladi.

V BOB

PROFESSOR- O'QITUVCHILAR, TALABALAR O'RТАSIDАГИ О'ZАRO MUNOSABATLAR

- 5.1. Professor-o'qituvchilarning o'zaro munosabatlari
- 5.2. Talabalarning o'zaro munosabatlari

5.1-BO'LIM. PROFESSOR-O'QITUVCHI-LARNING O'ZARO MUNOSABATLARI

- 52-modda** Professor-o'qituvchilarning o'zaro munosabatlarida - yagona jamoa, o'zaro hurmat va e'tibor, do'stlik, insonparvarlik, hamjihatlik, halollik va adolat tamoyillari amal qilishi lozim.
- 53-modda** Professor-o'qituvchilar munosabatlarida inson qadr-qimmatiga hurmatsizlik qilish, shaxsiyatini kamsitish, o'zganing intellektual mulkini o'zlashtirib olish, qo'pollik, behayo so'zlar ishlatish, mushtlashish, o'zgalarga ma'naviy, moddiy yoki jismoniy ziyon yetkazish qat'ian man etiladi.

5.2-BO'LIM. TALABALARING O'ZARO MUNOSABATLARI

- 54-modda** Talabalarning o'zaro munosabatlarida – yagona jamoa, o'zaro hurmat va e'tibor, do'stlik, hamjihatlik, halollik va adolat tamoyillari amal qilishi lozim.
- 55-modda** Talabalar munosabatlarida inson qadr-qimmatiga hurmatsizlik qilish, shaxsiyatini kamsitish, o'zganing intellektual mulkini o'zlashtirib olish, qo'pollik, behayo so'zlar ishlatish, mushtlashish, o'zgalarga ma'naviy, moddiy yoki jismoniy ziyon yetkazish qat'ian man etiladi.

VI BOB

PROFESSOR-O'QITUVCHILAR VA TALABALARNING ODOB-AXLOQQA OID MAJBURIYATLARI

- 6.1. Professor-o'qituvchilar-ning odob-axloqqa oid maj-buriyatlari
- 6.2. Talabalarning odob-axloqqa oid majburiyatlari

6.1-BO'LIM.

PROFESSOR-O'QITUVCHILARNING ODOB-AXLOQQA OID MAJBURIYATLARI

56-modda. Universitet hududida professor-o'qituvchilarning rioya qilishlari lozim bo'lgan tartib qoidalari.

- odob-axloq qoidalariга rioya qilishda talabalarga namuna bo'lish;
- universitet manfaatlariga zid bo'lgan xatti-harakatlardan o'zlarini tiyish;
- biror-bir noxush voqeа yoki xodisa ro'y bersa, zudlik bilan u haqida ma'muriyatga xabar berish;
- universitet sha'ni va nufuziga dog' tushiradigan har qanday holatlarning oldini olish;
- universitet to'g'risidagi axborotlardan uning manfaatlari va obro'siga ziyon yetkazish uchun yoki o'z manfaatlari yo'lida foydalanmaslik;
- dars jarayonida talabalarga odob-axloqqa oid milliy an'analarimiz, urf-odat va qadriyatlarimizni targ'ib qilish;
- yoshlar orasida sog'lom turmush tarzini qaror toptirish, ularni ichkilikbozlik va giyohvandlik illatlaridan, boshqa turli halokatli tahdidlar hamda biz uchun yot bo'lgan diniy va ekstremistik ta'sirlardan, "Ommaviy madaniyat" xurujlaridan ogoh etib borish;
- ta'lim oluvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning va ma'rifiy ishlarning samarali shakl va usullarini ishlab chiqishga ko'maklashish.
- manfaatlar to'qnashuvidan yoki uning har qanday ko'rinishidan qochish agar u shaxsiy manfaatlarining universitetdagi burch va majburiyatlariningizni bajarishingizga zid bo'lsa.
- pul, tovar yoki xizmatlar kabi pora olish qatiyan taqiqlanadi. Pul, tovarlar yoki xizmatlar taklif qilish orqali boshqalarga pora berishga ruxsat berilmaydi.

6.2-BO'LIM

TALABALARNING ODOB-AXLOQQA OID MAJBURIYATLARI

57-modda Universitet hududida	<ul style="list-style-type: none">- hududga kirishda talabalik guvohnomasini va beyjikini ko'rsatib kirish;- hududni ifoslantirmaslik va chiqindilarni faqat joylardagi urnalarga tashlash;- ustozlar bilan duch kelganda salom berish;- o'quv mashg'ulotlari vaqtida hududda sababsiz yurmaslik;- universitet mulki (ko'char va ko'chmas mulki, o'simlik va hayvonot dunyosi va hokazolar)ga ehtiyotkorona munosabatda bo'lish;- talabalar dress codega va o'zaro suhbat odoblariga rioya qilish;- universitetga odamlar diqqatini tortadigan tanani shaffof ko'rsatib turadigan, yelka, ko'krak va qorin, shuningdek tizzadan yuqori qismlari ochiq qoladigan hamda haddan ziyod tor kiyimda yoki diniy ibodat libosida, metall zanjirlar, to'g'nog'ichlar, tanaga turli munchoqlar qadagan holda, sport kiyim va poyabzalida kelishi taqiqlanadi;- mutasaddilarning ruxsatisiz turli reklama vositalarini osmaslik va tarqatmaslik;- maishiy tinchlikka rioya qilish;- narkotik va psixotrop moddalar, alkogol va tamaki mahsulotlar iste'mol qilinishi hamda tarqatilishiga qarshi kurashish. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq yuqoridagi holatlar haqida tegishli tashkilotlarga o'z vaqtida xabar bermaslik javobgarlikka sabab bo'lishi alohida qayd etiladi.- Talaba fanlar doirasida berilgan topshiriqlarni mustaqil bajarib, maqola va tezislarni o'zi yozadi. U boshqalarga topshiriqlarni bajarishga yoki maqola va tezislar yozishsga (tijorat yoki boshqa yo'l bilan) yo'l qo'ymaydi.
58-modda Auditon- riyada	<ul style="list-style-type: none">- uyali aloqa vositalarini o'chirib qo'yish;- dars vaqtida gaplashmaslik;- jihozlarga madaniy munosabatda bo'lish, partalarga yozmaslik;- qog'oz va boshqa keraksiz narsalarni qoldirib ketmaslik;- ovqatlanmaslik, saqich chaynamaslik.

59-modda umumiyl ovqatlanish joylarida	<ul style="list-style-type: none"> - taomlarni olishda navbat tartibiga rioya qilish; - tirbandlik holatida ustozlar, ayollar, yoshi kattalarga hurmat ko'rsatish; - ovqatlanish vaqtida shovqin solmaslik; - umumiyl ovqatlanish shaxobchasida belgilangan tartib-qoidalarga rioya qilish.
60-modda axborot resurs markazida	<ul style="list-style-type: none"> - axborot-resurs markazi xodimlari bilan hushmuomalada bo'lish; - kitoblar va jihozlarga ehtiyyotkorona munosabatda bo'lish; - baland ovozda so'zlashmaslik va atrofdagilarga xalaqit bermaslik; - qog'oz, saqich va boshqa chiqindilarni qoldirib ketmaslik; - kitoblarni olish va topshirish tartib-qoidalariiga rioya qilish.
61-modda talabalar turar joylarida	<ul style="list-style-type: none"> - mavjud jihozlarni asrash, ularga zarar yetkazmaslik; - elektr energiyasi, gaz va suv resurslaridan tejamkorona (oqilona) foydalanish; - sanitariya va gigiena xonalaridan foydalanish qoidalariiga amal qilish; - tartib qoidalariiga qat'i rioya qilish.
62-modda sport majmuas larida	<ul style="list-style-type: none"> - sport majmuasiga xos bo'lgan kiyim va poyabzallarda kirish; - sport inventarlariga nisbatan madaniy munosabatda bo'lish; - mashg'ulotlardan keyin sport inventarlarini belgilangan joylarga qayta topshirish; - sport majmuasining belgilangan tartib-qoidalariiga rioya qilish.
63-modda ommaviy tadbirlar o'tkazish joylarida	<ul style="list-style-type: none"> - o'rindiq va boshqa jihozlarga nisbatan madaniy munosabatda bo'lish; - ommaviy tadbirlar vaqtida hushtak chalmaslik, baqirmsaslik, tadbir tugashidan oldin sababsiz chiqib ketmaslik; - uhlab o'tirmaslik, o'rindiqlarga yotib olmaslik, bir-biri bilan gaplashmaslik, yon atrofdagilarga xalaqit bermaslik. - turli davralarda o'zining namunaviy xulqi va bilimi bilan universitet haqida yuksak ijobiylar taassurot hosil qilishga intilish; - doimo komillikka intilish, halollik va adolat bilan hayot kechirish kabi oljanob fazilatlarni chuqr anglash; - universitet manfaati, uning sha'ni va shonli an'analari, obro'si hamda nufuzi to'g'risida qayg'urish, ularni saqlab qolishga jonkuyarlik qilish va ularga hurmat bilan munosabatda bo'lish.

VII BOB

PROFESSOR- O'QITUVCHI VA TALABALAR ODOB- AXLOQIDA MAN ETILADIGAN HOLATLAR

- 7.1. Professor-o'qituvchi odob-axloqida man etiladigan holatlar
- 7.2.Talabalar odob-axloqida man etiladigan holatlar

7.1-BO'LIM. PROFESSOR-O'QITUVCHI ODOB-AXLOQIDA MAN ETILADIGAN HOLATLAR

64-modda. Professor-o'qituvchiga odob-axloqida man etiladigan holatlar

- jamoa a'zolarining shaxsiyati va qadr-qimmatini kamsitish, o'zgalarning shaxsiy va oilaviy muammolarini muhokama qilish;
- jamoa a'zolari va boshqalar ustidan turli ig'vo, g'iybat va bo'htonlar uyushtirish;
- talabalar bilan o'z hamkasabalarining kasbiy va shaxsiy kamchiliklarini muhokama qilish;
- talabalarni asossiz o'quv mashg'ulotlardan chiqarib yuborish;
- o'quv mashg'ulotlarida tijorat reklamasi o'tkazish;
- o'quv mashg'ulotlarida diniy tashviqot olib borish;
- o'quv mashg'ulotlariga mast, soch-soqol olinmagan va kiyinish tartibiga rioxqa qilmagan holda kelish;
- binolarda ichish va chekish kabilar qat'yan man etiladi.

7.2-BO'LIM.TALABALAR ODOB-AXLOQIDA MAN ETILADIGAN HOLATLAR

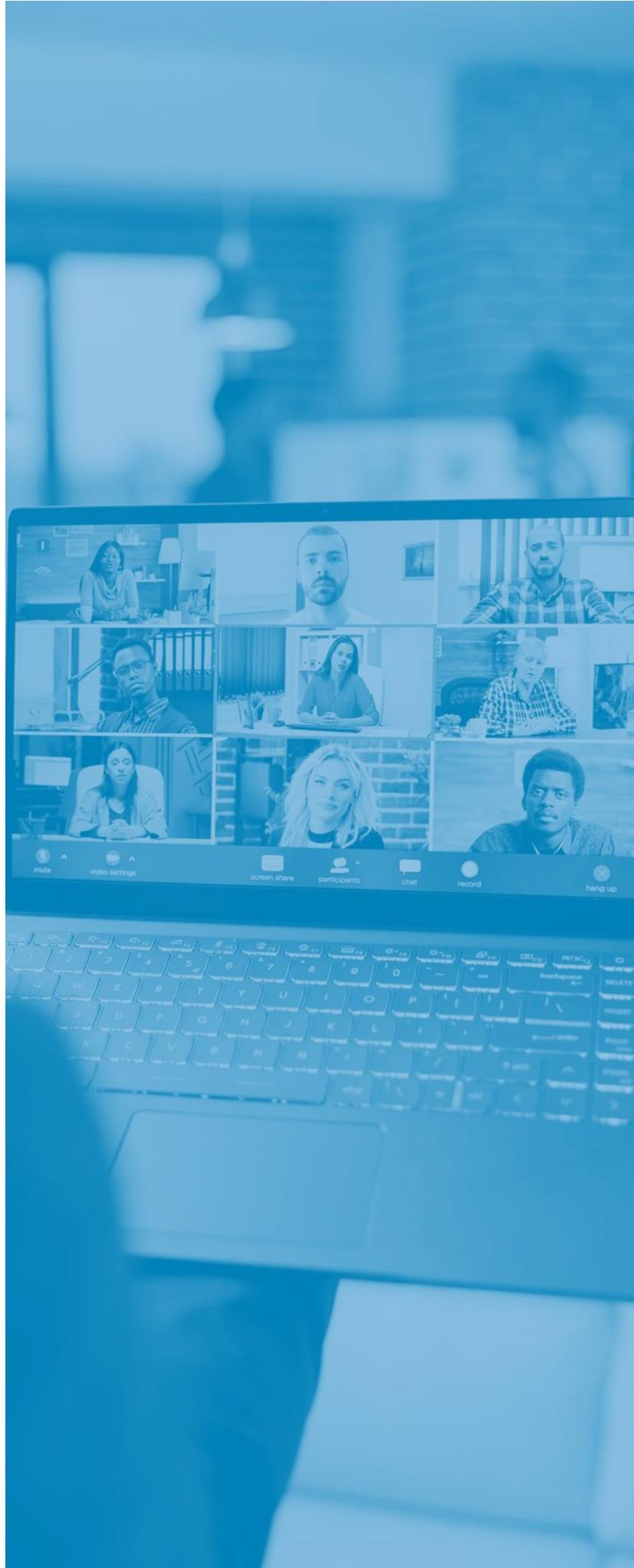
65-modda. Talabalar odob-axloqida man etiladigan holatlar

- professor-o'qituvchilarga qo'pollik qilish, mashg'ulotlar vaqtida asossiz gapirish;
- professor-o'qituvchi bilan boshqalarning bahosini muhokama qilish;
- yolg'on gapirish, g'irromlik yoki professor-o'qituvchilarni chalg'itish bilan bo'g'liq har qanday xatti-harakatlar qilish;
- xodimlar va o'z o'rtog'lariga nisbatan hurmatsizlik qilish;
- yozma ishlarni himoya qilish va reyting nazaratiga doir boshqa tartib-taomillarni bajarish vaqtida chetdan yordam olish, o'zgalarga yordam ko'rsatish;
- boshqa shaxslar tomonidan tayyorlangan topshiriqlar yoki yozma ishlarni o'z nomidan topshirish;
- mashg'ulotlarni o'tkazib yuborish yoki kechikib kelish;
- mashg'ulotlar vaqtida professor-o'qituvchining ruxsatisiz auditoriyadan chiqib ketish;
- boshqa talabaning sa'y-harakatlariga qasddan ziyon yetkazish;
- moddiy jihatdan yaxshi ta'minlanganligini turli yo'llar bilan ko'z-ko'z qilish qat'yan man etiladi.

VIII BOB

MA'MURIYAT, PROFESSOR- O'QITUVCHILAR VA XODIMLAR O'RТАSIDАГИ ODOB- AXЛОQQA OID MUNOSABATLAR

8.1. Odob-axloqqa oid
munosabatlar

8.1-BO'LIM. ODOB- AXLOQQA OID MUNOSABATLAR

- 66-modda** Ma'muriyat, professor-o'qituvchilar va xodimlar o'rtasidagi munosabatlar, o'zaro hurmat, ahillik, mehnatsevarlik, bag'rikenglik, insonparvarlik, g'amxo'rlik va adolat tamoillariga asoslanadi.
- 67-modda** Ma'muriyat, professor-o'qituvchilar va xodimlarning ish faoliyatiga doir masalalar bo'yicha hamkorlik qilishida bir tarafning boshqa tarafga tazyiq o'tkazishiga yoki unga harakat qilishiga, shuningdek adolat tamoillariga va universitet manfaatlariga zid bo'lgan qarorlar tayyorlanishiga yo'l qo'ymaydi.
- 68-modda** Lavozim darajalari teng bo'lgan xodimlar o'rtasidagi muammolarni ishchi tartibda hal etish tavsiya etiladi. Lavozim darajalari teng bo'lgan xodimlarning ish jarayonidagi turli muammolarni o'z vakolatlari doirasida, ma'muriyatni jalb etmagan holda hal etishlari ma'qullanadi.
- 69-modda** Jamoada biror-bir masala bilan ma'muriyatga murojaat qilish tartibi subordinatsiya tamoili asosida tashkil etiladi.
- 70-modda** Professor-o'qituvchi va xodimning universitetda ma'naviy-axloqiy muhitni yanada yaxshilash bo'yicha tashabbus va g'oyalari rag'batlantiriladi.
- 71-modda** Ma'muriyat professor-o'qituvchilar va xodimlarning kasbiy va intellektual jihatdan rivojlanishlari uchun qulay ish joyi, zamonaviy kompyuterlar, internet tarmoqidan, kutubxona fondi va axborot resurslaridan erkin foydalanish shuningdek hordiq chiqarishlari, dam olishlari, jismonan chiniqishlari uchun barcha imtiyozlarni yaratib beradi.

IX BOB

RAG'BAT- LANTIRISH VA CHORA KO'RISH TARTIBI

**9.1. Rag'batlantirish va chora
ko'rish tartibi**

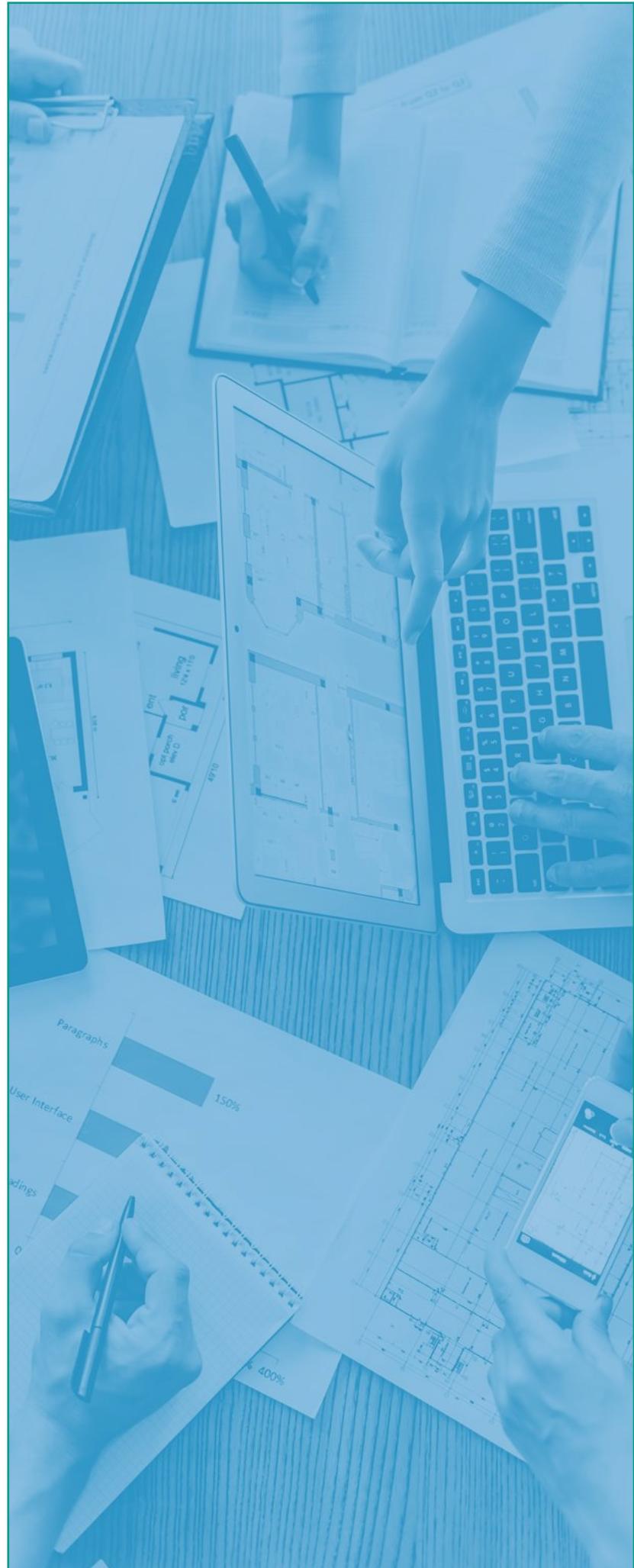
9.1-BO'LIM. RAG'BATLANTIRISH VA CHORA KO'RISH TARTIBI

- 72-modda** O'quv yili davomida Kodeksga to'la rioya qilgan, universitetda yuksak ma'naviy-axloqiy muhitning yanada qaror topishiga va mustahkamlanishiga xizmat qilgan jamoa a'zolari, fakultet dekani, kafedra mudirlari va bo'lim boshliqlari tavsiyasiga muvofiq moddiy yoki ma'naviy rag'batlantiriladi.
- 73-modda** Jamoa a'zolari ushbu Kodeksni buzganida keltirilgan holatlar bo'yicha choralar ko'rildi.
- 74-modda** Shuningdek, jamoa a'zosining xulq-atvori ustidan jamoat nazoratini ta'minlash maqsadida, mazkur qoidalarga rioya etilmaganligi holatlari universitet Kasaba uyushmasi boshlang'ich tashkiloti, O'zbekiston yoshlar ittifoqi, Xotin-qizlar va "Ota-onalar" Kengashlarida ham muhokama qilinishi va ularning qaroriga binoan jamoa a'zosining xulq-atvori to'g'risida u yashab turgan mahalla fuqarolar yig'iniga ma'lumot tariqasida yozma xabar yuborish amaliyoti ham joriy etilishi mumkin.
- 75-modda** Universitet Kengashi tomonidan talaba qoidabuzarlik sodir etgan deb topilgan taqdirda, ijtimoiy havfli intizomiy huquqbazarliklar uchun quyidagi:
- talabani "persona-non-grata" deb e'lon qilib, binolarga, obyektlarga kirishi va darslarga qatnashishi taqiqlanishi;
 - universitetdan, talabalar turar joylaridan chetlatilishi;
 - sodir etilgan intizomiy qoidabuzarlik natijasida yetkazilgan zarar miqdoridan kelib chiqib, jarimalar belgilanishi kabi jazo choralar qo'llanilishi mumkin.

ILOVA

**KODEKSGA OID
TUSHUNCHALAR
TASNIFI**

ASOSIY TUSHUNCHALARING MAZMUN-MOHIYATI

Ijtimoiy javobgarlik	Universitet tomonidan o‘z faoliyati doirasida qabul qilingan majburiyatlar bo‘lib, bunda professional kadrlar tayyorlash, shuningdek, universitetning soha va yo‘nalishlar bo‘yicha qiziqishlari doirasidagi manfaatlari jamoa manfaatlari bilan kesishadi va ikki tomonga mas`uliyat yuklaydi.
Universitet missiyasi	Universitetda ilmiy-akademik jarayonlar ilm-fanning uzluksizligi va izchilligi tamoyili, shuningdek, jahon ta’limi va ilmiy hamjamiyatga uyg‘un integratsiyalashuvi asosida ilmiy-pedagog kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirish, respublika iqtisodiyoti tarmoqlariga innovatsiyalarni joriy qilishni rag’batlantirish, bilim va ilmiy tadqiqotlar natijalarini tijoratlashtirish imkoniyatlarini kengaytirishga alohida urg‘u qaratish hisoblanadi
Universitet jamoasi	Universitet va uning tarixi bilan bevosa bog‘liq bo‘lgan barcha shaxslar yig‘indisi: Universitet rahbariyati, professor-o‘qituvchilar, xodimlar, talabalar, bitiruvchilar, pensionerlar
Universitet hamkorlari	Universitet jamoasining mehnat shartnomasi asosida ta’lim va ilmiy-tadqiqot jarayonlarini ta’minlovchi sub’ektlari: professor-o‘qituvchilar va pedagoglar tarkibi, ilmiy xodimlar, ma’muriy va boshqaruv xodimlari, ta’limni ta’minlash va xizmat ko‘rsatish xodimlari.
Universitet rahbariyati	Universitetda faoliyatning barcha turlarini loyihalash va tashkil etish funksiyalarini bajaradigan universitet hamjamiyatining alohida ijtimoiy mas’uliyatga ega sub’ektlari: rektor, prorektorlar, departament boshliqlari
Universitetda ta’lim oluvchilar	Shaxsiy ta’lim darajasini oshirish bilan shug‘ullanadigan universitet hamjamiyatining sub’ektlari: o‘zbek, rus va chet ellik talabalar, magistrantlar, aspirantlar, doktorantlar, malaka oshirish kurslari talabalari.

Qiziqish bildiruvchi tomonlar	Universitet bilan tarixiy, moddiy, tashkiliy, huquqiy va axloqiy munosabatlar orqali bog‘langan, universitetning ijobili obro‘siga qiziqish bildirgan jismoniy/yuridik shaxs yoki shaxslar guruhi.
Korporativ etika	Universitet jamoasining birdamligini belgilaydigan va Universitet obro‘sini mustahkamlaydigan asosiy axloqiy qadriyatlar va tamoyillarga asoslangan rasmiy xatti-harakatlar va normalar tizimi.
Professional etika	Universitet jamoasining har bir a'zosi uchun majburiy bo‘lgan kasbiy faoliyatdagagi xatti-harakatlar normalari to‘plami.
Nufuz	Universitetning ichki (xodimlar, talabalar ongida mavjud) va tashqi (tashqi manfaatdor tomonlar: mijozlar, hamkorlar, hokimiyat va fuqarolik jamiyati ishtirokchilari ongida mavjud) imidji.
Axloqiy xatti-harakatlar	Muayyan vaziyatda ijobiliy, konstruktiv harakat yo‘nalishi qadriyatlari va tamoyillarini ixtiyoriy tanlashga asoslangan xatti-harakatlar
Universitet obro‘si	Universitet faoliyati, ko‘rsatilayotgan xizmatlar sifati va universitet jamoasining xatti-harakatlari to‘g‘risidagi yondashuvlariga asoslangan universitetning kuchli va zaif tomonlari haqida barqaror fikr.
O‘zaro manfaatlardagi kelishmov-chiliklar	Universitet jamoasida shaxsiy, individual yoki guruh manfaatlarning xizmat vazifalarini bajarish bilan to‘qnash kelishi, universitetning obro‘si va unga ta’sir qiladigan vaziyat. Universitet jamoasi manfaatlari o‘rtasidagi ziddiyat holati
Axloq meyorlari bo‘yicha komissiya	Universitetdagi sub'ektlarning xulq-atvori va axloqiy-psixologik holatidagi o‘zgarishlarni kuzatuvchi va tahlil qiluvchi, universitet jamoatchiligi sub'ektlarining axloqiy rivojlanishiga hissa qo‘sadigan chora-tadbirlar tizimini ishlab chiqadigan, ziddiyatli vaziyatlar va axloqiy dilemmalarni ko‘rib chiqadi, hal qiladi va oldini oladi.

Intilganga tole yor!

**Xalqaro Nordik universiteti
Korporativ etika kodeksi**

Universitet kengashining 2022-yil 26-sentabrdagi
1-son qaroriga muvofiq nashrga tavsiya etilgan.

100043, Toshkent shahri, Chilonzor, Bunyodkor ko‘chasi 8/2
+998 955052200, +998 955053300, +998 955054400

www.nordicuniversity.org

UNIVERSITAS
NORDICA
INTERNATIONALIS

Xalqaro Nordik universiteti
Korporativ etika kodeksi

100043, Toshkent shahri, Chilonzor, Bunyodkor ko'chasi 8/2
+998 955052200, +998 955053300, +998 955054400

www.nordicuniversity.org

